

विकास लक्ष्य भेट्न योजनाको पुनःसंरचना गर्नुपर्छ

Q नेपालले आगामी सेप्टेम्बरदेखि सन् २०३० सम्मका लागि दिगो विकास लक्ष्य (एसडीजी) कार्यान्वयन गर्दैछ। संयुक्त राष्ट्रसंघको आह्वानअनुसार नेपालले एसडीजीका लक्ष्यगत सूचकहरू तय गरिसकेको छ। तर, लक्ष्य कार्यान्वयनका लागि सरकारले आन्तरिक छलफल अझै थालेको छैन। १७ वटा लक्ष्य र १५९ वटा उद्देश्य हासिल गर्नुपर्ने एसडीजीका विषयबारे पछिलोपटक गैरसरकारी संस्था महासंघ (एनएफएन)ले सार्वजनिक छलफल अधि बढाएको छ। एसडीजी कार्यान्वयन मुख्यतः सरकारकै प्राथमिकताभित्र पर्ने हुनाले पूर्ण तयारीका साथ राष्ट्रसंघको महासभामा सरकारको उपस्थिति आवश्यक रहेको महासंघकी अध्यक्ष शर्मिला कार्की बताउँछिन्। गरिब र निम्नस्तरको नागरिकको जीवन फेरिने गरी लक्ष्य कार्यान्वयन हुनुपर्ने उनको भनाइ छ। २० वर्षदेखि गैसस क्षेत्रमा सक्रिय उनी एसडीजीमा निर्धारित लक्ष्य भेट्न नेपालको योजनाकै पुनःसंरचना गर्नुपर्ने धारणा व्यक्त गर्छिन्। प्रस्तुत छ, विकासका लक्ष्य कार्यान्वयन, स्रोत व्यवस्थापनका साथै गैसस क्षेत्रको भूमिकाबारे कार्कीसँग कारोबारकर्मी विजय देवकोटाले गरेको कुराकानी :

तस्विर : दिपक गाउडले

शर्मिला कार्की

अध्यक्ष, गैरसरकारी महासंघ नेपाल

नेपालमा घरेलु र अन्तर्राष्ट्रिय विकास लक्ष्यहरूबाटे बारम्बार छलफल भइरहन्छ। कार्यान्वयनका हिसाबले यस्ता लक्ष्यहरूले कतिको अर्थ राख्छन्? मुलुकको विकासमा यस्ता लक्ष्यहरूको महत्व र कार्यान्वयन अस्तु, तिथि दिनहरूमा यस्ता सम्बन्धित विषयहरू हो।

अनि स्रोतसाधनमा पहुँचजस्ता पक्ष पर्नु। तल्लो तहका नागरिकलाई दिगो आर्थिक र सामाजिक न्याय दिलाउनेतरका काम गर्ने राज्य तयार हुनुपर्छ। हामा योजनामै यी कुरा किटान गेरे अधि बढे लक्ष्य कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ।

स्थानीयकरण अर्थात् स्थानीय सरकारहरूको एसडीजी कार्यान्वयन गर्ने तत्परता कलिको आवश्यक छ?

असमनता हटाउने खालका समान विकासका मुद्दाहरू संसारभर कार्यान्वयन भइरहदा नेपालका स्थानीय सरकारहरू यसबाट विशेष

त्यसमाथि नागरिक स्वामित्वबाटे राजनीति मौनप्रायः छ। राष्ट्रसंघमै हुने सम्भौता र छलफलबाटे राजनीतिक तहमा कुनै जानकारी भएको पाइँदैन, यो विडम्बना हो। विकासका जबर्जस्त नारा उछालेर नागरिकलाई भोट बैकका रूपमा मात्र प्रयोग गर्ने समस्या हाम्रो राजनीतिमा व्याप्त निश्चित छ। अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा, समान अवस्थाका मुलुकहरूको मञ्चका साथै राष्ट्रसंघमार्फत पनि पूर्वप्रतिबद्धताबोमेजिमको रकम प्राप्त गर्न नेपाल सरकार लान्नुपर्छ। एसडीजीका १७ वटा उद्देश्य आन्तरिक स्रोतसाधनको भरमा हासिल हुन सक्दैनन्। अर्थात अपेक्षित विकासमा

सहयोग पुछ। त्यसपछिको विकासका निश्चित छ। अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा, समान अवस्थाका मुलुकहरूको मञ्चका साथै राष्ट्रसंघमार्फत पनि पूर्वप्रतिबद्धताबोमेजिमको रकम प्राप्त गर्न नेपाल सरकार लान्नुपर्छ। एसडीजीका १७ वटा उद्देश्य आन्तरिक स्रोतसाधनको भरमा हासिल हुन सक्दैनन्। अर्थात अपेक्षित विकासमा

जाँदा सरकारी अधिकारीमा विषयवस्तुप्रतिको जानकारी नै नभएको देखिन्छ। पूर्ण तयारीका साथ सम्बन्धित विषयमा जानकारी र अपान एजेन्डा सेट गेरे मात्र यस्ता मञ्चमा उपस्थिति जनाउनुपर्छ।

हामा विद्यमान आर्थिक स्रोत, जस्तै: विप्रेषण उत्पादनमलक क्षेत्रमा निकायबीच समन्वय गराउने गरी अर्थ आकर्षित हुनु स्वाभाविक छ। किनभने, यो क्षेत्र सरकारको महत्वपूर्ण विकास साफेदार हो। सामाजिक संघसंस्थाको काम नै सामाजिक विकास हो। नागरिकलाई जागरूक बनाउन हामीले यथेष्ट भूमिका खेलेका छौं।

तपार्दहरूले जागरूक बनाउनको भाग

